

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
F.C. Groningen Stadion

19 maart 2001

1024-79

ISBN 90-421-0809-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Groningen
Postbus 7081
9701 JB GRONINGEN

uw kenmerk
RO01.3396

uw brief
15 januari 2001

ons kenmerk
1024-80/Br/eh

onderwerp
Toetsingsadvies MER F.C. Groningen
Stadion

doorkiesnummer
(030) 234 76 21

Utrecht,
19 maart 2001

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het F.C. Groningen Stadion. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

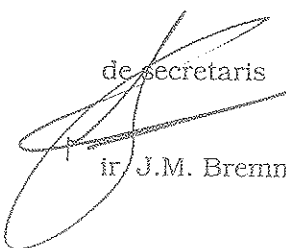
dr. ir. G. Blom,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
F.C. Groningen Stadion

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
F.C. Groningen Stadion

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffect-
rapport F.C. Groningen Stadion,

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Groningen door de Commissie voor de
milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
F.C. Groningen Stadion,

de secretaris

ir J.M. Bremmer

de voorzitter

dr.ir. G. Blom

Utrecht, 19 maart 2001

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
2.3 Tot slot	2
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING.....	3
3.1 Parkeersituatie en het MMA	3
3.2 Aantal bezoekers per openbaar vervoer	3
3.3 Externe veiligheid.....	4
4. AANBEVELINGEN VOOR TOEKOMSTIGE MER'EN	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d.15 januari 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in De Groninger Gezinsbode d.d. 17 januari 2001
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De gemeente Groningen heeft het voornemen om de locatie Europapark, in het zuidoostelijk stadsdeel, opnieuw in te richten. Op het terrein zal een aantal functies ontwikkeld worden. Het gaat om een nieuw voetbalstadion voor FC Groningen (Euroborg), een kantorenpark, woningbouw en een nieuw NS-station met transferium. Om de nieuwe activiteiten te kunnen ondernemen moet voor het Europapark een nieuw bestemmingsplan vastgesteld worden. Van de nieuwe activiteiten is alleen het voetbalstadion direct m.e.r.-plichtig (vanwege het verwachte aantal bezoekers van meer dan 500.000 per jaar). De plannen voor kantoren en woningen vallen onder de m.e.r.-beoordelingsplicht¹.

Bij brief van 15 januari 2001² heeft de gemeente Groningen de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 17 januari 2001 ter inzage gelegd³.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Deze reacties zijn in beschouwing genomen bij de totstandkoming van dit advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- * aan de richtlijnen van het MER⁶, zoals vastgesteld op 22 december 2000;
- * op eventuele onjuistheden⁷;
- * aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aan-

¹ Op kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlak van meer dan 200.000 m² is de m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.10

vulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. Het MER geeft een goede beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten daarvan op het milieu. Er is daardoor goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

In de richtlijnen werd geadviseerd het stadion te plaatsen in de context van de andere ontwikkelingen in het plangebied. Tevens werd geadviseerd de situatie dat in het Europapark alleen kantoren en woningen gerealiseerd worden in het MER als nulplusalternatief uit te werken. De Commissie is van mening dat in het MER op een goede manier is voldaan aan deze richtlijn, zodat de milieueffecten van het stadion apart, het plan zonder stadion en het integrale plan goed zichtbaar gemaakt worden.

2.2 Toelichting op het oordeel

Op enkele onderdelen ontbreekt informatie in het MER of is deze niet duidelijk. Het gaat om de externe veiligheid, de parkeersituatie en de uitwerking van het MMA. Omdat deze punten nog in de verdere besluitvorming aan de orde kunnen komen, wordt dit gebrek aan informatie niet gezien als essentiële tekortkoming. In hoofdstuk 3 van dit advies gaat de Commissie nader in op deze punten en geeft daarbij aan hoe daarmee bij het vervolg van de besluitvorming zou kunnen worden omgegaan.

2.3 Tot slot

De opmerkingen in het verdere advies zijn niet van invloed op het hierboven gegeven positieve oordeel. De Commissie hoopt met deze opmerkingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Parkeersituatie en het MMA

In het MER is beschreven dat op bepaalde momenten (met name tijdens concerten, maar ook tijdens druk bezochte voetbalwedstrijden) een groot gebrek aan parkeerplaatsen binnen het plangebied bestaat. Om dit parkeerprobleem op te lossen wordt verwezen naar parkeerplaatsen bij bedrijvenlocaties buiten het plangebied, doch binnen een straal van 1,5 km van het stadion. Er worden verschillende oplossingsrichtingen gegeven om de automobilisten naar deze parkeerplaatsen te verwijzen. In het MMA wordt hier nog een aantal oplossingsrichtingen aan toegevoegd.

De Commissie is van mening dat de beschrijving van de maatregelen en van het MMA vrij oppervlakkig is gebleven. Er is meer sprake van oplossingsrichtingen dan van concrete maatregelen. Tevens constateert de Commissie dat de effecten van de maatregelen en van het MMA in het MER geheel niet aan de orde komen. Uit de inspraakreacties blijkt dat grote bezorgdheid blijft bestaan over het gebrek aan parkeerplaatsen en de maatregelen die getroffen worden om wildparkeren in de aangrenzende woonwijken tegen te gaan.

De Commissie constateert dat de genoemde oplossingsrichtingen/ maatregelen (inzet stewards, gedifferentieerde parkeertarieven en dergelijke) van een andere aard zijn dan hetgeen binnen het bestemmingsplan vastgelegd kan worden. Vandaar dat hier geen sprake is van een essentiële tekortkoming in het MER.

- De Commissie adviseert in de verdere besluitvorming de genoemde oplossingsrichtingen uit te werken tot concrete maatregelen, na te gaan wat de effecten van die maatregelen zijn en de meest effectieve (set van) maatregelen mee te nemen in de uitwerking van het plan.

3.2 Aantal bezoekers per openbaar vervoer

Zowel in het MER als in de onderliggende verkeersrapporten wordt uitgegaan van de beleidsmatige doelstelling dat 25% van de bezoekers aan het Euroborgstadion per collectief vervoer komt. Dit is hoog ten opzichte van de 6% aan het huidige Oosterparkstadion. In het MER wordt verwezen naar het aan te leggen station Kempkensberg, maar wordt verder niet uitgewerkt hoe dit hogere aandeel concreet moet worden bereikt. Als dit aandeel kleiner zal blijken te zijn en daarmee het aantal bezoekers per auto groter, zal dit voor de aspecten lucht en geluid waarschijnlijk niet tot significant andere milieugevolgen leiden. Dit ligt anders voor de parkeersituatie. Zoals hierboven besproken is in het MER duidelijk gemaakt dat nu reeds een substantieel deel van de auto's niet binnen het plangebied kan parkeren.

- De Commissie adviseert in het vervolg van de besluitvorming duidelijk te maken welke concrete maatregelen worden getroffen om het aandeel van 25% bezoekers per openbaar vervoer tot stand te brengen. Tevens adviseert de Commissie de monitoring van het aantal bezoekers per collectief vervoer op te nemen in het evaluatieprogramma.

3.3 Externe veiligheid

In de richtlijnen voor het MER is het aspect van de externe veiligheid niet aan de orde geweest. Inmiddels is het nodige gebeurd waardoor het belang van dit aspect meer nadruk heeft gekregen. De gemeente Groningen heeft daarom toch een externe veiligheidsonderzoek laten uitvoeren, dat zich specifiek richt op het te bouwen station Kempkensberg. De resultaten van dit onderzoek zijn als onderliggend rapport bij het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd.

Naar aanleiding van het uitgevoerde beperkte veiligheidsonderzoek is de Commissie van mening dat het aanbeveling verdient een externe veiligheidsonderzoek uit te voeren voor het gehele plangebied. Het uitgevoerde beperkte externe veiligheidsonderzoek van gevaarlijke stoffen per rail laat een overschrijding van de indicatieve waarde voor het groepsrisico zien. De voorgestelde maatregelen om dit risico te reduceren zijn naar de mening van de Commissie moeilijk te realiseren. Dit betekent dat het te hoge groepsrisico enige consequenties kan hebben voor de ruimtelijke indeling van het plangebied.

- De Commissie adviseert een volledige veiligheidsrapportage⁹ uit te voeren, voor alle beschouwde alternatieven. Hierin dienen behalve het spoor ook andere potentiële risicobronnen, zoals het transport van gevaarlijke stoffen over de Zuidelijke rondweg/A7 te worden meegenomen. De Commissie vraagt aandacht voor het meenemen van de bebouwing aan de andere zijde van de spoorlijn, met name de kantoorflats bij Kempkensberg, bij de bepaling van het groepsrisico. Het verdient aanbeveling de haalbaarheid van risicoreducerende maatregelen hierbij nader te onderbouwen. Tevens adviseert de Commissie uit communicatieoogpunt uit te leggen waarom de chloortransporten, die momenteel volop in de belangstelling staan, geen bepalende rol spelen in de uiteindelijke risicocontouren.

⁹ Hierop wordt tevens aangedrongen in het wettelijk advies van de Inspectie Milieuhygiëne (inspraak nr. 10)

4. AANBEVELINGEN VOOR TOEKOMSTIGE MER'EN

De Commissie beveelt aan om in toekomstige MER'en voor initiatieven waarbij veel personen aanwezig zijn, of voor ruimtelijke plannen waarbij een sterke intensivering van de bebouwing optreedt, en die gepland worden in de nabijheid van risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen, de externe veiligheids-effecten mede te bepalen.

De Commissie beveelt aan om in toekomstige MER'en duidelijke kaarten van de omgeving op te nemen, waarin alle geografische aanduidingen in het MER goed leesbaar worden weergegeven, aangezien de in dit MER opgenomen kaarten onvoldoende inzicht bieden in de ligging van de diverse wegen en onderdelen van de stad.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
F.C. Groningen Stadion

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 januari 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken

Afdeling Juridische Zaken

Aan de Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingesloten:	18 JAN, 2001
nummer	
1024.45/m4g 10x	
1024.45/m4g 10x	

Datum 15-01-2001
Informatie J. Dallinga
Onderwerp MER 'Euroborg Stadion in het Europapark'.

Bijlagen/ div.
Tel. (050) 367 81 09

Kenmerk RO01.3396
Fax (050) 367 83 98

--- Geachte heer/mevrouw, ---

In zijn vergadering van 21 juni 2000 heeft de raad de MER-studie 'Euroborg Stadion in het Europapark' aanvaard.

Wij doen u hierbij het MER, voornoemd raadsbesluit en het daarop betrekking hebbende collegevoorstel in 10-voud toekomen. Tevens ontvangt u hierbij 10 exemplaren van het ontwerp-bestemmingsplan 'Europapark', waarin in de aanleg van de m.e.r.-plichtige activiteit is voorzien.

Het MER zal overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 7.22 en 7.23 van de Wet Milieubeheer, samen met het ontwerp-bestemmingsplan, met ingang van 18 januari 2001 gedurende 4 weken ter inzage worden gelegd. De in artikel 7.20, lid 2, van de Wet milieubeheer bedoelde openbare kennisgeving zal verschijnen in De Groninger Gezinsbode van 17 januari a.s. Een concept van de bekendmaking hebben wij hierbij te uwer kennisneming gevoegd.

Onder verwijzing naar artikel 7.26 van de Wet milieubeheer vernemen wij graag of het rapport naar uw oordeel, mede gelet op de daarvoor overeenkomstig artikel 7.15 van de wet gegeven richtlijnen, voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 7.10 en 7.11 van de wet gestelde regels, dan wel onjuistheden bevat.

Voorts zenden wij u hierbij ter informatie de rapportage van het onderzoek naar de externe veiligheid van het eveneens in het bestemmingsplan voorziene station Kempkensberg. Aangezien een dergelijk onderzoek bij het vaststellen van de richtlijnen door zowel het bevoegde gezag als door de commissie niet was voorzien, wordt dit onderzoek in het MER verder niet behandeld. De uitkomsten van het onderzoek zijn in het bestemmingsplan verwoord en zullen, naast het MER, bij de besluitvorming over het bestemmingsplan worden betrokken.

De wettelijke adviseurs zullen eveneens in de gelegenheid worden gesteld om advies uit te brengen aan het bevoegd gezag. Hiervoor ontvangen zij dezelfde informatie als de commissie.

Volgvel 1

Vakdirectie
Stadsontwikkeling,
Bouwen en Wonen

Stoetadres
Geëmpte Zuiderdiep 86

Postadres
Postbus 7051
9701 JB Groningen
Tel. (050) 367 5111

Wij vertrouwen u met deze informatie van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,
namens Burgemeester en Wethouders,
de algemeen directeur,
namens deze,
de directeur Stadsontwikkeling,
Bouwen en Wonen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.C. de Bruin', is written over a horizontal line.

A.C. de Bruin

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de terinzagelegging van het milieueffectrapport in De Groninger Gezinsbode d.d. 17 januari 2001.

Inspraak

Inspraak Milieu-effectrapportage en Bestemmingsplan Europapark

Voor het Europapark heeft de gemeente een nieuw bestemmingsplan gemaakt.

Het Europapark is het gebied tussen de Van Geerd en Loos-locatie aan de Bornholtstraat, de Zuidelijke Ringweg, de spoorlijn Groningen-Zwolle en het industrieterrein Winschoterdiep.

Het is de bedoeling van het Europapark een nieuwe stadswijk te maken, met een mix van functies: een kantorenpark, een multifunctioneel sport- en vermaakcentrum met als middelpunt het nieuwe FC Groningen stadion, een woonwijk (De Linie), een stadspark en een NS-station met transferium. Met het oog op de bouw van het stadioncomplex is tevens een milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

Over het MER en het bestemmingsplan wordt nu een inspraakprocedure gevoerd. Het MER (met de daarop betrekking hebbende richtlijnen o.a. adviezen) en het ontwerpbestemmingsplan liggen met ingang van 18 januari tot en met 14 februari 2001 voor u ter inzage bij:

- Loket Bouwen en Wonen van de dienst Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken, Gedempte Zuiderdiep 98 te Groningen, op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur
- Gemeentelijk Informatie Centrum, Kreupelstraat 1 te Groningen, op werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur.

Tevens kunnen het MER en het bestemmingsplan gedurende bovengenoemde termijn op donderdagen van 17.00 tot 20.00 uur worden ingezien bij het Gemeentelijk Informatie Centrum, tussen 17.00 en 18.00 uur uitsluitend op afspraak. Wanneer u van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken wordt u verzocht dat kenbaar te maken aan de afdeling Juridische Zaken van de Dienst Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken, telefoonnummer (050) 367 81 09.

Voor een eventuele toelichting bent u welkom bij het Loket Bouwen en Wonen van de dienst Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken, op werkdagen van 9.00 tot 13.30 uur.

U kunt schriftelijke opmerkingen over het MER en het ontwerp-bestemmingsplan inbrengen bij respectievelijk de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Deze kunt u sturen aan de dienst Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken, afdeling Juridische Zaken, Postbus 7081, 9701 JB Groningen. Tevens wordt er op woensdag 7 februari a.s. om 20.00 uur in Speelruimtegebouw BSV Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 (in park Groenestein) een inspraakbijeenkomst gehouden. Bij die gelegenheid worden de plannen toegelicht en kunt u mondeling reageren. *Groningen, 17 januari 2001*

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Burgemeester en wethouders van gemeente Groningen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad gemeente Groningen

Besluit: wijzigen bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C/D 10

Activiteit: De gemeente Groningen heeft het voornemen de locatie Europapark te ontwikkelen en daar een nieuw voetbalstadion voor FC Groningen (het Euroborgstadion) te realiseren, alsmede andere recreatieve voorzieningen, een kantorenpark, woningen en een nieuwe NS-station (Kempkensberg) met transferium.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 3 juni 1999

richtlijnenadvies uitgebracht: 1 september 1999

richtlijnen vastgesteld: 22 december 1999

kennisgeving MER: 17 januari 2001

toetsingsadvies uitgebracht: 19 maart 2001

Bijzonderheden: -

Samenstelling van de werkgroep:

ir. G. Blom (voorzitter)

ing. J.P.V.M. de Graaf

ir. M. Molag (toetsing)

dr. ing. G. de Roo (richtlijnen)

ir. J. Termorshuizen

Secretaris van de werkgroep: ir. J.M. Bremmer

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20001213	Varia Ski Groningen	Groningen	20010226
2.	20010216	Vereniging Huiseigenaren	Groningen	20010226
3.	20010205	Stichting Bedrijven Zuid-Oost	Groningen	20010226
4.	20010212	Wijkcomité Helpman	Groningen	20010226
5.	20010212	M.A. Ohoioeloen	Groningen	20010226
6.	20010213	Bewoners Organisatie Binnenstad Oost	Groningen	20010226
7.	20010213	Mevr. M.A. Evers en J.L.M. Pijs	Groningen	20010226
8.	20010214	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20010226
9.	20010214	Laurus N.V.	Groningen	20010226
10.	20010213	Inspectie Milieuhygiëne Noord Verslag hoorzitting	Groningen	20010226

